

De 'OMC' peer review van België

Dr Patries Boekholt

Managing Director Technopolis Group

De 'peer review' exercitie van 2011

- Open Method of Co-ordination (OMC): een Europees proces in het kader van het bereiken van de 3% doelstelling
- Een 'peer review' door beleidsmakers en experts uit andere EU landen: AT, ES, FI, NL, UK en CH + EU
- Inderdaad België is vrij uniek
 - *Maar de uitdagingen voor O&O zijn vrij universeel*
- Op basis van een zelfevaluatie
- BRISTI was daarvoor een belangrijke basis
- Een driedaags bezoek van het expertpanel met workshops met vertegenwoordigers van regionale en federale besturen, de onderzoeksinstellingen en bedrijfsleven

Positieve bevindingen van het expert panel

- Onderzoek en innovatie staat hoog op de beleidsagenda zowel op federaal als op regionaal niveau
- Destijds werd er geconstateerd dat er op publieke uitgaven voor Onderzoeks- en Innovatie niet werd bezuinigd, integendeel additionele middelen waren voorzien
- Het aandeel private O&O was destijds relatief hoog en stijgend
- Hoge kwaliteit onderzoek bij universiteiten en publieke instituten
- Hoog opleidingsniveau Belgische bevolking
- Sterke internationale oriëntatie
- Het recente EU voorzitterschap had blijk gegeven van goede samenwerking tussen de verschillende bestuurslagen in België

Kritische kanttekeningen het België als innovatiesysteem 1

- Te laag niveau van de publieke investeringen in O&O (0,8% BNP)
 - Het Belgische innovatiesysteem is complex en gefragmenteerd:
 - *Vooral vanuit het perspectief van bedrijven is er geen coherentie en transparantie in het aanbod van beleidsinstrumenten*
 - *Ondanks het bestaan van Coördinatie Platforms weinig bereidheid om over de bestuurlijke grenzen (tussen regio's en gemeenschappen, tussen regionale en federale overheden) beleid te formuleren*
 - *Dit verzwakt de positie van Belgische actoren in de Europese Onderzoeks- en Innovatieruimte -> het is moeilijker om kritische massa op een bepaald domein te creëren en exploiteren*
 - *De positie van het Brussels gewest als internationale magneet niet ten volle benut*
 - *Destijds slechts één onderzoeksinstrument IUAPs waar netwerken tussen de Belgische gewesten konden worden gevormd*
-

Kritische kanttekeningen bij België als innovatiesysteem 2

- Tekort aan hoog opgeleid personeel werd destijds als een groot knelpunt ervaren, vooral door kennisintensieve bedrijven
- Ondernemerschap en start-ups in innovatieve sectoren relatief laag ontwikkeld vergeleken met andere landen ondanks verschillende Actieplannen
 - *Maar ook weer een aantal excellente voorbeelden*
- Publieke sector fungeert niet als de motor voor de vraag naar innovaties
 - *Bijvoorbeeld op het gebied van grote maatschappelijke uitdagingen*

Belangrijkste aanbevelingen

- Een sterkere stroomlijning en coördinatie tussen gewesten en gemeenschappen wat betreft (financiële)instrumenten voor innovatiebeleid -> denk aan de bedrijven als klant!
- Verhoog het publieke aandeel van de O&O investeringen
- Stimuleer de samenwerking op het gebied van innovatie door barrières tussen gewesten en gemeenschappen weg te nemen
- Stem strategische innovatie-agenda's beter op elkaar af
 - *Versterk daarvoor de coördinatie platformen tussen regionale en federale besturen*
- Meer aandacht voor:
 - *Startende technologiebedrijven en ondernemerschap*
 - *Vraaggestuurde innovatie*
 - *Tekorten aan hoog opgeleide arbeidskrachten*

Vier jaar na dato: is dit nog steeds actueel?

- Is er vooruitgang geboekt bij aanpak knelpunten?
- Zijn de O&O uitgaven op niveau gebleven en/of gestegen?
- Is er meer coördinatie en stroomlijning gekomen om fragmentatie en ondoorzichtigheid naar de 'klanten' van het O&O&I beleid te verminderen?

technopolis |group|

Dank u

patries.boekholt@technopolis-group.com

technopolis |group| has offices in Amsterdam, Brighton, Brussels, Frankfurt/Main, Paris, Stockholm, Tallinn and Vienna
